شي جینپیڭ 3 ـ كەزەكتی "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە قاتىناسقان ئبر ئبولىم مەملەكەت باسشىلارىمەن جانە حالقارالىق ۇيىمداردىڭ جاۋاپتىلارىمەن جەكە ـ جەكە كەزدەستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

شینحۋا اگەنتسىگىنىڭ 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەر **شۇي كى، لين مياۆمياۆ**). 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى تۇستەن كەيىن مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ حالىق سارايىندا 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە قاتىناسۋ ئۇشىن جۇڭگوعا كەلگەن كونگونىڭ (برازززاۋيل) زۇڭتۇڭى ساسۋمەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كونگو (برازززاۋيل) ـــ "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇداعى بەلسەندى قاتىسۋشى جانە ماڭنزدى سەلبەستىك سەرىك. ەكى جاق بەيبىت بولۋ جانە سەلبەسۋ، اشق جانە سىيسىمدى بولۋ، ئوزارا ۇيرەنىپ، ئوزارا ۇلگى الۋ، ئوزارا تىيمدىلىك جاساپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋ سىندى جىبەك جولى رۋحىن بەرىك ۇستانىپ، دوستىقتى، سەلبەستىكتى نىگەرىلەتىپ، شىنايى جەتىستىكتەرگە قول جەتكىزدى. كونگو (برازززاۋيل) مەملەكەتتىك 1 ـ ئنومىرلى تاس جولى سياقتى نىساندار تابىستى جۇرگىزىلىپ، تىپتىك ۇلگى اتالدى. جۇڭگو مەن كونگو ناعىز دوستار، تاماشا سەرىكتەر. جۇڭگو جاق ەكى ەلدىڭ دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن قاستەرلەيدى، كونگو جاقپەن بىرگە "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول"، جۇڭگو ـ افريكا سەلبەستىك تالقى مىنبەرى، ت.ب ايا‌سندا ناقتى سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، سيفرلى ەكونوميكا، جاسىل داۋ سياقتىلاردا سەلبەسۋدىڭ ارتۋ تۇيىندەرىن قاراستىرىپ جانە جەتىلدىرىپ، جۇڭگو مەن كونگونىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز تىڭ ساتىعا قادام تاستاۋىن نىگەرىلەتۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۇستانىمى قارايلاس بولۋ، ئوزارا سەنىم ارتۋ، ئوزارا قولداۋ كورسەتۋ ـــ جۇڭگو ـ كونگو قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ورنىقتى قادامەن السقا جەتۋىنىڭ اسىلى. كونگو جاقتىڭ جۇڭگونىڭ وزەكتى مۇددەسىنە ساياتىن جانە كەلەلى ئجىتى قاداعالاپ وتىرعان ماسەلەلەردە جۇڭگو جاققا باتىل قولداۋ كورسەتكەندىگىنە العىس ايتامىز، جۇڭگو جاق كونگونىڭ (برازززاۋيل) مەملەكەتتىك تاۋەلسىزدىگىن، ئوز ـ وزىنە قوجايىن بولۋىن قورعاپ، سىرتتىڭ كىلىگۋىنە قارسى تۇرىپ، ئوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن دامۋ جولىمەن جۇرۋگە تاباندى بولۋىنا قولداۋ كورسەتەدى، كونگونىڭ (برازززاۋيل) حالقارالىق جانە وڭىرلىك دەڭگەيدەگى ماڭىزدى ئىستەرىنە ئىقپالدى ەتۋىن قولداۋ كورسەتەدى، كونگو جاقپەن كوپ جاقتى دەستەستىكتى نىعايتىپ، اناعۇرلىم ئادىل دە ۇيلەسىمدى حالقارالىق ئتارتىپتى ورناتۋدى نىگەرىلەتۋدى قالايدى.

ساسۋ مىنالاردى ئبلدىردى: "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇ ۇلى ينجەنەريا، دۇنيە جۇزىنە شىت جاڭا سيىسىمدى داموداق جاڭا ۇلگىسىن ازىرلەدى. 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنىڭ تولىق تابىستى بولۋى كونگو (برازززاۋيل) سياقتى ات سالسۋشى ەلدەرىنىڭ "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" باستاماسىن باتىل قولدايتىندىعىن ايگىلەدى. جۇڭگو دۇنيە ئجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ ارتۋىن نىگەرىلەتۋدەگى نەگىزگى ۇلەس قوسۋشى، كونگو جاق جۇڭگونىڭ داموداۋ قول جەتكىزگەن ۇلى تابىستارىنا شىن جۇرەكتەن سۇيىنەدى، جۇڭگو جاقپەن كەلەر جىلعى ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىمىزدىڭ 60 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋدى وراي ەتىپ، كونگو ـ جۇڭگو قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ونارى داموداق نىگەرىلەتۋدى قالايدى. كونگو جاق ئبر جۇڭگو ساياساتىن بۇلجىماي اتقارىپ، جۇڭگو جاقپەن بىرگە ۇزدىكسىز ئوزارا قولداۋ كورسەتىپ، نەگىزدىك قۇرىلعىلار، جاسىل ەنەرگيا سياقتى سالالاردا ناقتى سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، جۇڭگو ـ افريكا سەلبەستىك تالقى مىنبەرى، ت.ب ايا‌سندا‌ى بايلانىستى، دەستەستىكتى نىعايتۋدى ئۇمىت ەتەدى. كونگو جاق ئتوراعا شي جينپيڭ العا قويعان الەمدىك داموداق باستاماسىن، الەمدىك حاۋىپسىزدىك باستاماسىن، الەمدىك ورىكەنيەت باستاماسىن بەلسەنە قولدايدى، جوعارىداعى ماڭىزدى باستاماالاردىڭ كوپ جاقتىلىق پەن حالقارالىق ادىلدىكتى، ادىلەتتىلىكتى قورعاۋعا پايدالى ەكەندىگىنە سەنەدى.

ساي چي، ژاڭ ي كەزدەسۋگە قاتىناستى.

شینحۋا اگەنتسىگىنىڭ 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەر **ژەن شين، شيا كى**). 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى تۇستەن بۇرىن مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ حالىق سارايىندا 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە قاتىناسۋ ئۇشىن جۇڭگوعا كەلگەن تۇركمەنستان ۇلت كوسەمى، حالىق كومىتەتىنىڭ ئتوراعاسى بەردىمۇحامەدوۋپەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو تۇركمەنستاننىڭ سەنىمدى دوسى جانە سەرىگى. بيىل 1 ـ ايدا مەن سەردار بەردىمۇحامەدوۋ زۇڭتۇڭمەن بىرگە ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىن جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس دەڭگەيىنە كوتەرۋدى، تاعدىرلاس ورتاق تۇلعانى ەكى جاقتى دەڭگەيدە امالياتتا ايگىلەپ، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسى داموداق تىڭ تاراۋىن اشۋدى جار‌يالادىق. جۇڭگو مەن تۇركمەنستاننىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن دامىتۋ ەكى ەلدىڭ ئتۇبىرلى مۇددەسىنە ۇيلەسەدى ئارى ەكى ەل حالقىنىڭ ورتاق تىلەگى. جۇڭگو جاق تۇركمەنستان جاقپەن بىرگە ئوزارا قۇرمەت ەتۋ، ئوزارا تىيمدىلىك جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋ پرينسيپىنە ۇزدىكسىز تابانداى بولىپ، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ورنىقتى قادامەن السقا جەتۋىن ىلگەردىلەتۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ئوزارا قولداۋ ـــ جۇڭگو ـ تۇركمەنستان تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىنىڭ وزەكتى ئمانى. جۇڭگو جاق تۇركمەنستان جاقتىڭ جۇڭگونىڭ وزەكتى مۇددەسىنە ساياتىن جانە كەلەلى ئجىتى قاداعالاپ وتىرعان ماسەلەلەردە جۇڭگو جاققا باستان ـ ياق پارمەندى قولداۋ كورسەتكەندىگىن القايدى، ئبز تۇركمەنستان جاقتىڭ مەملەكەتتىڭ يەلىك ۇقىعىن، حاۋىپسىزدىگىن، داموداق مۇددەسىن قورعاپ، ئوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن داموداق جولىمەن ئجۇرۋدەن ۇزدىكسىز قولدايمىز. جۇڭگو جاق تۇركمەنستان جاقپەن "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" باستاماسىن "جىبەك جولىن قايتا گۇلدەندىرۋ" ستراتەگياسىمەن ئتۇيىلىستىرۋدى كۇشەيتىپ، ەجەلگى جىبەك جولىن جاڭا داۋىردەگى "باقىت جولىنا" اينالدىرۋدى قالايدى. ەكى جاق ەكى ەلدىڭ ساۋدا كولەمىن كەڭەيتىپ، ەمدەۆ، دەنساۋلىق ساقتاۋ، دەنە تاربيە، ساياحات سياقتى سالالاردا‌ى سەلبەستىكتى كەڭەيتىپ، مادەنيەت جىلى قيمىلىن ئوزارا ويداعىداي وتكىزىپ، تۇركمەنستاندا لۇبان شەبەرحاناسىن ەرتەرەك قۇرۋدى كەرەك. جۇڭگو جاق تۇركمەنستان جاقپەن جۇڭگو ـ ورتا ازيا باسشىلار باس قوسۋىنىڭ جەتىستىكتەرىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، ئار سالادا‌ى سەلبەستىكتى اناعۇرلىم ويداعىداي نىگەرىلەتۋدى قالايدى.

بەردىمۇحامەدوۋ مىنالاردى ئبلدىردى: تۇركمەنستان، جۇڭگو ەكى ەلدىڭ قويۋ تاتۋ كورشىلىك ئداستۇرى بار، دوستىعى ۋاقىت وتكەن سايىن نىعايىپ كەلەدى. ەجەلگى جىبەك جولى تۇركمەنستان، جۇڭگو ەكى ەل حالقىن بايلانىستىرىپ، دۇنيە ورىكەنيەتىنىڭ العا باسۋىن نىگەرىلەتتى. بۇگىنگى تاڭدا، تۇركمەنستاننىڭ "جىبەك جولىن قايتا گۇلدەندىرۋى" جۇڭگونىڭ "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" باستاماسىمەن تىعىز ئتۇيىلىسىپ، ەكى ەلدىڭ جانە وڭىردەگى ەلدەردىڭ ۇلاسىپ تۇتاسۋىن جانە دامىپ گۇلدەنۋىن بارىنشا نىگەرىلەتتى. ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنىڭ اشلۋ سالتىنداعى ماڭىزدى ئسوزى بولاشاقتاعى سەلبەستىكتىڭ بەتالىسىن ايقىنداپ كورسەتتى. ەكى جاق دوستىقتى ۇزبەي جالعاستىرىپ، اعا ـ باۋىرداي ەتەنە دوستىق قارىم ـ قاتىناستى ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاستىرىپ، باستان ـ ياق ئوزارا سەنىپ، ئوزارا ئتۇسىنىپ، ئوزارا قولداپ، ەكى جاقتى ەكونوميكا، ەنەرگيا سەلبەستىگىن جانە گۇمانيتارلىق اۋىس ـ كۇيىستى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتىپ، جۇڭگو ـ ورتا ازيا مەحانيزمى سياقتى كوپ جاقتى مەحانيزم ايا‌سندا‌ى بايلانىستى، دەستەستىكتى نىعايتىپ، تۇركمەنستان ـ جۇڭگو جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ اناعۇرلىم كوپ جەتىستىككە قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتىپ، ەكى ەل حالقىن باقىتقا كەنەلتۋدى ئارى ئوڭىردىڭ گۇلدەنۋىنە، داموناۋىنا بەلسەندى ۇلەس قوسۋدى كەرەك.

ەكى ەل باسشىلارى ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق سەلبەستىك كەلىسىمى سياقتى ەكى جاقتى سەلبەستىك حۇجاتتارىنا قول قويىلۋىنا بىرگە كۋا بولدى.

ساي چي، ژاڭ ي جوعارىداعى قيمىلدارعا قاتىناستى.

شینحۋا اگەنتسىگىنىڭ 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەر **ژەن شين، جاڭ شياۆ**). 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى تۇستەن بۇرىن مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ حالىق سارايىندا 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە قاتىناسۋ ئۇشىن جۇڭگوعا كەلگەن ەگيپەتتىڭ زۇڭلىي مادبۇريمەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ەگيپەت جاڭا جۇڭگومەن ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقان تۇڭعىش اراب جانە افريكا مەملەكەتى، جۇڭگو مەن ەگيپەت مۇراتتاس، ئزارا سەنىم ارتقان جاقسى دوستار ئارى قول ۇستاسا دامىتىن، بىرگە گۇلدەنىپ ـ كورىكەيتىن جاقسى سەرىكتەر. 10 جىلدان بەرى جۇڭگو مەن ەگيپەت "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇ ايا‌سندا اسا ناتيجەلى سەلبەستىك ورىستەتتى. جۇڭگو جاق ەگيپەتتىڭ ئوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن داموداق جولىمەن ئجۇرۋدەن قولدايدى، ەگيپەت جاقپەن داموداق ستراتەگيالارىن ئتۇيىلىستىرۋدى تەرەڭدەتۋدى قالايدى، قۇاتتى جۇڭگو كاسىپورىندارىن ەگيپەتكە بارىپ قارجى قوسىپ شارۋاشىلىعىن گۇلدەندىرۋگە ىنتالاندىرادى، ەگيپەتتىڭ اناعۇرلىم كوپ ساپالى ونىمدەرىنىڭ جۇڭگو بازارىنا كىرۋىن قارسى الادى. جۇڭگو جاق ەگيپەتپەن 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنىڭ جەتىستىكتەرىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، نەگىزدىك قۇرىلعى، اۋىل شارۋاشىلىعى تەحنيكاسى، قايتا تۇىندايتىن ەنەرگيا سياقتى سالالاردا‌ى سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، گۇمانيتارلىق اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى كەڭەيتىپ، جۇڭگو مەن ەگيپەتتىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ داموداق ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ ەگيپەتتىڭ ۇسىنىس بويىنشا بىرىكىس سەلبەستىك مەحانيزمىنە قاتىناسقاندىعىن قۇتتىقتاپ، بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو جاق ەگيپەت جاقپەن جۇڭگو مەن اراب ەلدەرى، جۇڭگو مەن افريكا ايا‌سندا‌ى سەلبەستىكتى جانە بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى، بىرىكىس ەلدەرى سياقتى كوپ جاقتى تۇعىرداعى سايكەسۋدى، سەلبەسۋدى كۇشەيتىپ، ناعىز كوپ جاقتىلىقتى قورعاپ، حالقارالىق ادىلدىكتى، ادىلەتتىلىكتى جانە ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن قورعاپ، ئوڭىر مەن دۇنيە جۇزىنە اناعۇرلىم كوپ ايقىندىلىق جانە تۇراقتىلىق ۇستەۋدى قالايدى.

مادبۇري مىنالاردى ئبلدىردى: جۇڭگو جاقتىڭ 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە تابىستى وتكىزگەندىگىن قۇتتىقتايمىن. ەگيپەت جاق جۇڭگونى جاڭادان گۇلدەنگەن ەكونوميكالىق تۇلعانىڭ جانە ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ۇلگىسى دەپ تانيدى. جۇڭگو جاقتىڭ ۇزاق ۋاقىتتان بەرى ەگيپەتكە كورسەتكەن قۇندى قولداۋىنا العىس ايتادى. "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇ ەگيپەتتىڭ تاسىمال جانە زات تاسىمالى دەڭگەيىن بارىنشا جوعارىلاتىپ، ەگيپەتتىڭ ەكونوميكالىق داموىن پارمەندى جەبەدى. ەگيپەت جاق ەگيپەت ـ جۇڭگو قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ئار سالادا اناعۇرلىم زور داموۋعا قول جەتكىزۋىن ئۇمىت ەتەدى، "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇ سەلبەستىگىنە قاتىناسۋدىڭ ۇزدىكسىز بەلسەنە قاتىناسۋدا كوپ جۇڭگو قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ەگيپەتتەگى ىستىقتاپ، ەگيپەت ارا سايكەسترۋ كومىتەتى ماحانيزمىنەن ويداعىداي پايدالانىپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو ـ كامبودجا تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇ ارەكەت جوسپارىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، جۇڭگو ـ كامبودجا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ جاقسى بولعاننىڭ ۇستىنە جاقسى بولا ئتۇسۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇ كامبودجاعا ناقتى داموۋ ورايىن اكەلدى. جۇڭگو جاق بىرگە اقىلداسۋ، بىرگە قۇرۇ، تەڭ يگىلىكتەنۋ پرينسيپىن ۇستانىپ، "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" باستاماسىنىڭ كامبودجانىڭ "بەس بۇرىش ستراتەگياسىمەن" ئتۇيىلىسۋىن ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگو مەن كامبودجانىڭ "الماستىڭ التى قىرى" سەلبەستىك جۇلگەسىن تولىقتاۋىن جەدەلدەتىپ، "ونەركاسىپتى دامىتۋ ئدالىزى" مەن "بالىق، كۇرىش ئدالىزى" ويداعىداي قۇرىپ، حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزەتىن اناعۇرلىم كوپ ينجەنەريالاردىڭ تياناقتانىپ تامىر تارتۋىن ىلگەرىلەتۋدى قالايدى. جۇڭگو جاق كامبودجا اۋەجايى، مادەني مۇرا ەسكەرتكىشتەرىن جوندەپ قالپىنا كەلتىرۋ سياقتى نىساندا‌ردى قولدايدى، كامبودجانىڭ اناعۇرلىم كوپ اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىنىڭ جۇڭگو بازارىنا كىرۋىن قارسى الادى، اناعۇرلىم كوپ جۇڭگو ساياحاتشىلارىن كامبودجاعا بارىپ ساياحاتتاۋعا ىنتالاندىرادى. مەن سىزبەن بىرگە 2024 ـ جىلدى "جۇڭگو ـ كامبودجا گۇمانيتارلىق اۋىس ـ كۇيىس جىلى" دەپ تۇراقتاندىرۋدى جاريالاۋدى قالايمىن.

حۇڭماناي مىنالاردى ئبلدىردى: كەشە مەن ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنىڭ اشلۋ سالتىندا سويلەگەن ارقاۋ ئسوزىن مۇقيات تىڭدادىم، ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ سويلەگەن ئسوزى ستراتەگيالىق كورەگەندىكتى ايگىلەدى، ورتاعا قويعان كەلەلى ناقتى شارالار، ئسوز جوق، "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" بىرگە قۇرۇدا اناعۇرلىم زور تابىسقا قول جەتكىزۋگە باستايدى، كامبودجا جاق بۇنى ايرىقشا باعالايدى ئارى قىزۋ قۇتتىقتايدى. جۇڭگو جاقتىڭ ۇزاق ۋاقىتتان بەرى كامبودجا جاققا كورسەتپ كەلە جاتقان قۇندى قولداۋىنا العىس ايتامىز. كامبودجا جاق جۇڭگوعا قاراتقان دوستىق ساياساتىن تابانداىلىقپەن اتقارادى، جۇڭگو جاقتىڭ وزەكتى مۇددەسىن باتىل قولدايدى، كامبودجا مەن جۇڭگونىڭ ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 65 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋدى وراي ەتىپ، جۇڭگو جاقپەن بارىس ـ كەلىستى، سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، "ونەركاسىپتى دامىتۋ ئدالىزى" مەن "بالىق، كۇرىش ئدالىزى" سەلبەستىگىن نىگەرىلەتىپ، كامبودجا ـ جۇڭگو تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇدى قالايدى. اناعۇرلىم كوپ جۇڭگو ساياحاتشىلارىنىڭ كامبودجاعا كەلىپ ساياحاتتاۋىن قارسى الامىز. ئتوراعا شي جينپيڭ ورتاعا قويعان ئبر قىدىرۋ ماڭنزدى باستاماالار دۇنيە ئجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن داموناۋىنا ماڭنزدى وراي جانە تۇعىر ازىرلەدى، كامبودجا جاق بۇنى بەلسەندىلىكپەن قولدايدى.

ساي چي، ژاڭ ي كەزدەسۋگە قاتىناستى.

شینحۋا اگەنتسىگىنىڭ 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەر **شۇي كى، لو شين**). 10 ـ ايدىك 19 ـ كۆنى تۇستەن كەيىن مەملەكەت ئتوراعاسى شي جينپيڭ حالىق سارايىندا 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنە قاتىناسۋ ئۇشىن جۇڭگوعا تايلاند زۇڭلىي سايتامەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: سايتا زۇڭلىدىڭ جۇڭگونى شعىس وڭتۇستىك ازيا ەلدەرى ۋادەلەرىنىڭ تولىق ورىندالۋىن قولداۋ كورسەتەتىنىنە سەنىم ارتقان. جۇڭگو مەن تايلاند دوستىعى ەكى ەل حالقىنىڭ جۇرەگىنە تەرەڭ تامىر تارتقان. بىلتىر 11 ـ ايدا تايلاندتا ساپاردا بولعان كەزىمدەگى جەتىستىكتەردىڭ بەلسەندىلىكپەن ئونەمدى تياناقتاندىرىلىپ، جاڭا ماڭىزدى ماقساتتار تۇجىرىمدالدى. جۇڭگو جاق تايلاندتاعى جاقپەن بىرگە "جۇڭگو ـ تايلاند بەرەكەلى شاڭىراعىنا" ۇزدىكسىز جاڭا ئداۋىر مازمۇنىن ۇستەپ، ەكى ەلدىڭ ئداستۇرلى دوستىعىنىڭ باسىمدىعىن سەلبەسىپ تەڭ يگىلىككە كەنەلۋدىڭ قوزعاۋشى كۇشىنە اينالدىرۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو جاق تايلاندتىڭ ئوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن داموداق جولىمەن ئجۇرۋدەن قولدايدى، ەكى جاق ئبر ـ ئبرىنىڭ وزەكتى مۇددەسىنە ساياتىن جانە كەلەلى ئجىتى قاداعالاپ وتىرعان ماسەلەلەردە ئبرىن ـ ئبرى ۇزدىكسىز باتىل قولداۋ كەرەك. جۇڭگو مەن تايلاند "ئبر بەلدەۆ، ئبر جولدى" جوعارى ساپامەن بىرگە قۇرۇدىڭ اتويشسى بولىپ، جۇڭگو ـ تايلاند تەمىر جول قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، سيفرلى ەكونوميكا، جاسىل داموداق، جاڭا ەنەرگيا سياقتى سالالاردا‌ى سەلبەستىكتى كەڭەيتۋدى، گۇمانيتارلىق اۋىس ـ كۇيىستى كەڭەيتۋدى كەرەك. ەكى جاق تەلەگراف الدامكوستىگى، ينتەرنەتتە قۇمار ويناۋ سياقتى شەكارا اتتاعان قىلمىستارعا سوققى بەرۋدى كۇشەيتىپ، ەكى ەلدىڭ داموناۋىنا حاۋىپسىز ورتا ازىرلەۋدى كەرەك. جۇڭگو جاق تايلاند جاقپەن بىرگە شعىس وڭتۇستىك ازيا ەلدەرى ودا‌ىعى، لانساڭ ـ مەكونگ سەلبەستىگى، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى سياقتى كوپ جاقتى ايدا‌ا سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، جۇڭگونىڭ ئرى بازارىنان جانە جوعارى دەڭگەيلى سىرتقا ەسىك اشۋ ورايىنان تەڭ يگىلىكتەنىپ، ازيانىڭ داموناۋىنا وڭ ەنەرگيا ۇستەپ، الەمدىك باسقارۋ وزگەرىسىن ىلگەرىلەتۋگە بەلسەندى ۇلەس قوسۋدى قالايدى.

سايتا مىنالاردى ئبلدىردى: "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" باستاماسى ورتاعا قويىلعاندىعىنىڭ 10 جىلدىعىن جانە 3 ـ كەزەكتى "ئبر بەلدەۆ، ئبر جول" حالقارالىق سەلبەستىك جوعارى دارەجەللەر تالقى مىنبەرىنىڭ تابىستى وتكىزىلگەندىگىن قۇتتىقتايمىن. مەن ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ كورەگەندىگىنە، دانىشپاندىعىنا جانە جۇڭگونىڭ كەدەيلىكتى ازايتۋ تابىستارىنا شىن جۇرەكتەن سۇيىنەمىن، جۇڭگونىڭ ەل باسقارۋ تاجىريبەلەرىنەن ۇلگى الۋدى قالايمىن. تايلاند جاق ئتوراعا شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ۇسىنىستارىن قولداۋ كورسەتەتىنىنە سەنىم ارتقان. جۇڭگو جاق تايلاندتاعى ساپارىنىڭ ماڭىزدى جەتىستىكتەرىن مۇقيات تياناقتاندىرىپ، جۇڭگو جاقپەن بىرگە اناعۇرلىم ورنىقتى، اناعۇرلىم گۇلدەنىپ ـ كورىكەيگەن، اناعۇرلىم بايا‌ندى تايلاند ـ جۇڭگو تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرادى. تايۋان جۇڭگو تەررىتوريا‌سىنىڭ ايىرىلماس ئبىرى بولىگى. تايلاند جاق جۇڭگو جاقتىڭ وزەكتى مۇددەسىنە قۇرمەت ەتەدى، ئبىر جۇڭگو پرينسيپىنە باتىل تاباندى بولادى. ەكى جاقتىڭ ئار سالادا‌ى ناقتى سەلبەستىكتەردى تەرەڭدەتىپ، تايلاند ـ جۇڭگو تەمىر جولىن بىرگە قۇرىپ، جۇڭگو ـ لاوس ـ تايلاند ۇلاسپالى داموىن ورىن ىلگەرىلەتۋدى ئۇمىت ەتەدى. تايلاند جاق جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ تايلاندتاعى حاۋىپسىزدىگىن بار كۇشپەن قامتاماسىز ەتىپ، اناعۇرلىم كوپ جۇڭگو كاسىپورىندارىنىڭ تايلاندقا كەلىپ قارجى قوسۋىن، اناعۇرلىم كوپ جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ تايلاندقا كەلىپ ساياحاتتاۋىن قارسى الادى.

ەكى جاق «جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبليكاسى ۇكىمەتى مەن تايلاند پاتشالىعى ۇكىمەتىنىڭ بىرلەسكەن اقپاراتتىق مازمۇنداماسىن» جاريالادى.

ساي چي، ژاڭ ي كەزدەسۋگە قاتىناستى.

(جالعاسى 3 ـ بەتتە)